

Motion till riksdagen 2006/07:So403

av **Göran Lindblad (m)**

Mångfald inom den svenska sjukvården

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anføres om att främja ökad mångfald inom den svenska sjukvården.

Motivering

Den svenska sjukvården står inför betydande utmaningar i framtiden. En åldrande befolkning, accelererande teknologisk utveckling och en mer medveten befolkning ställer hårdare krav på hög kompetens och bättre service. Men från flera håll runt om i landet kommer rapporter om motsatt utveckling. Det krävs omfattande åtgärder för att stävja inhumana vårdköer och bristande tillgänglighet. Personalen, som den viktigaste tillgången, nekas den uppskattning och respekt den förtjänar och som är möjlig med en annan sjukvårdspolitik.

Socialdemokraterna och deras stödpartier i vänsterkartellen införde en stopplag mot privata sjukhus. Det är hög tid att avskaffa denna socialistiska lag.

Nuvarande brister i den offentliga vården avhjälpas inte genom att hindra nya former för ägande och organisering. Svensk sjukvård behöver moderniseras, och det är uppenbart att förnyelse inte står att finna i förbud mot utveckling. All ekonomisk forskning visar unisont att den kreativa tävlan som konkurrens innebär ger stora fördelar till brukarna. Lika tydligt är det att monopol lägger grunden för ineffektivitet, köer och misshushållning. Just dessa tecken uppvisar i många fall den svenska sjukvården. Det vetenskapliga underlaget till de föreslagna åtgärderna är starkt begränsat och är därtill i allt väsentligt inverterat i förhållande till verklighetens behov.

I Göteborg visar Capio Lundby Sjukhus sedan tio år tillbaka att det är möjligt att förbättra det interna arbetet för att skapa mer tid med patienterna.

Fel! Okänt namn på

Sjukhuset fyller också en viktig funktion som ett komplement till övriga regionens sjukvård. För regionen skulle det bli en stor förlust om Lundby Sjukhus inte kan fortsätta att utveckla och bedriva verksamheten i nuvarande form, där kostnaden för läkarbesök är 20 procent lägre än i offentlig regi. När produktiviteten sjunker i den offentliga vården, stiger den i den privata. För att belysa behovet av mångfald inom svensk sjukvård presenteras här sju argument:

1. För att utveckla sjukvården måste man ta till vara alla goda krafter som finns. Nyttänkande är avgörande för den utveckling som måste till för att möta framtidens utmaningar. Det politiska systemet, med inte sällan partipolitiska hänsyn, har visat sig oförmöget att främja sådant entreprenörskap och uppfinningsrikedom som behövs. Att flytta makt från politikens sammanträdesrum till patienter och personal är den viktigaste lösningen på rådande problem.

2. En mångfald av utförare är en del av demokratin. För många människor är det viktigt att själv och direkt kunna påverka var och hur vården ska ges och undvika att vara beroende av de styrande politikernas välvilja och förmåga att leva upp till fagra löften om vård i tid. Patienternas valfrihet borgar för högre kvalitet, kortare vårdköer, bättre service och en starkt självkänsla av att ha kontroll över sin livssituation. Befolkningen har i allt väsentligt visat sin stora uppskattning gentemot de privata sjukhus som i dag är i drift i Sverige.

3. Genom att vårdpersonalen tillåts välja arbetsgivare skapas goda förutsättningar för bättre anställningsvillkor och arbetsmiljö samt större personalinflytande. En utförare kan inte gömma sig bakom politiska manifest utan gör klokt i att lyssna på såväl patienter som personal. I dag är nyexaminerad personal utlämnad åt ett starkt begränsat antal arbetsgivare. Erfarenheter ger oss vid handen att alternativa utförare utvecklar nya arbetsformer, vilka bättre motsvarar patienternas och personalens önskemål. Mångfald skapar möjlighet för personal att välja bort dåliga arbetsgivare och möjlighet att kräva erforderliga förbättringar. En sådan utveckling får inte underskattas. En frisk personal som trivs är den främsta garantin för att bli framgångsrik.

4. En mångfald inom sjukvården skulle innebära att det är möjligt att jämföra kvalitet och effektivitet. Det blir möjligt att definiera hög kvalitet och i slutändan bedöma den offentliga sektorns insatser beträffande sjukhusvård. Vård kan ges på mer än ett sätt. Ny kunskap om bättre metoder för patienternas bästa frodas i en miljö där byråkratens enformighet ersätts med entreprenörens ständiga strävan efter förbättringar. Därtill krävs att det är möjligt att jämföra verksamheter och kunna dra slutsatser om vad som är bra och dåligt. Vinst kan vidare vara ett viktigt mått på framgång och effektivitet och behöver såldes inte vara något hot mot kvaliteten i vården.

5. Underskott är större problem än överskott. Förbud mot vinst inom sjukvården hindrar alltså långsiktiga ansträngningar och viktiga investeringar genom att stoppa svenskt och utländskt kapital från att användas för att förbättra verksamheterna. Överskotten fyller därför en viktig roll i strävan att skapa en långsiktigt hållbar ekonomi, där underskott en period kan täckas med överskott en annan period. Vidare finns avsevärda svårigheter med att definiera vad som avses med vinst och syfte att ge vinst.

Fel! Okänt namn på

6. För att det ska vara möjligt att vården ska bli en tillväxtfaktor är det nödvändigt att det är möjligt att ta över driften av sjukhus och driva dem med vinst, så att investeringar, kompetensutveckling och förnyelse kan ske. Ett förbud mot vinst och privat ägande hindrar effektivt behövliga satsningar. Få entreprenörer kommer att vilja eller våga satsa kraft och kapital på verksamheter där det inte är möjligt att disponera eventuella överskott. Det faktum att vinsten kan användas för att höja personalens lön vilket kan locka fler att utbilda sig till vårdyrken, har inte beaktats. Analyser visar att vården har stor potential för tillväxt och kan svara för många av de nya arbetstillfällen Sverige behöver.

7. För övrigt kan det vara på sin plats att påpeka att fri konkurrens och etableringsfrihet är det bästa recepten för att minska aktörernas ekonomiska vinster. En lönsam verksamhet lockar till sig nya producenter som konkurrerar med bättre kvalitet till lägre kostnader. Resultatet blir lägre vinster. Bara i en monopolsituation kan huvudmannen utnyttja såväl personal som brukare till ockerpriser.

Stockholm den 30 oktober 2006

Göran Lindblad (m)